

Ta dokument je mišljen zgolj kot dokumentacijsko orodje in institucije za njegovo vsebino ne prevzemajo nobene odgovornosti

► **B**

DIREKTIVA SVETA 92/104/EGS

z dne 3. decembra 1992

o minimalnih zahtevah za izboljšanje varnosti in zdravja delavcev v dejavnostih površinskega in podzemnega pridobivanja rudnin (dvanajsta posebna direktiva v smislu člena 16(1) Direktive 89/391/EGS)

(UL L 404, 31.12.1992, str. 10)

spremenjena z:

		Uradni list		
		št.	stran	datum
► M1	Direktiva 2007/30/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2007	L 165	21	27.6.2007

DIREKTIVA SVETA 92/104/EGS

z dne 3. decembra 1992

o minimalnih zahtevah za izboljšanje varnosti in zdravja delavcev v dejavnostih površinskega in podzemnega pridobivanja rudnin (dvanajsta posebna direktiva v smislu člena 16(1) Direktive 89/391/EGS)

SVET EVROPSKIH SKUPNOSTI JE

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 118a Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije ⁽¹⁾, pripravljenega po posvetovanju s Komisijo za varnost in zdravje pri delu v rudarstvu in drugih ekstraktivnih dejavnostih,

v sodelovanju z Evropskim parlamentom ⁽²⁾,

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-socialnega odbora ⁽³⁾,

ker člen 118a Pogodbe določa, da Svet v obliki direktiv sprejme minimalne zahteve za spodbujanje izboljšav, zlasti v delovnem okolju, da bi zagotovil višjo raven varnosti in zdravja delavcev;

ker direktive, skladno s tem členom, ne smejo uvajati administrativnih, finančnih in pravnih omejitev, ki bi lahko zavirale ustanavljanje in razvoj malih in srednjih podjetij;

ker je izboljšanje varnosti, higiene in zdravja pri delu cilj, ki ga ni mogoče obravnavati le ob upoštevanju ekonomskega vidika;

ker se Direktiva Sveta 89/654/EGS z dne 30. novembra 1989 o minimalnih zahtevah za varnost in zdravje na delovnem mestu (prva posebna direktiva v smislu člena 16(1) Direktive 89/391/EGS) ⁽⁴⁾ ne uporablja v dejavnostih pridobivanja rudnin;

ker je skladnost z minimalnimi zahtevami za zagotavljanje boljše ravni varnosti in zdravja pri dejavnostih površinskega in podzemnega pridobivanja rudnin bistvena za zagotavljanje varnosti in zdravja delavcev;

ker sta površinsko in podzemno pridobivanje rudnin dejavnosti, pri katerih je pričakovati, da so delavci izpostavljeni zelo velikemu tveganju;

ker je ta direktiva posebna direktiva v smislu člena 16(1) Direktive Sveta 89/391/EGS z dne 12. junija 1989 o uvedbi ukrepov za spodbujanje izboljšav za varnost in zdravje delavcev pri delu ⁽⁵⁾; ker se torej določbe navedene direktive v celoti uporabljajo v dejavnostih površinskega in podzemnega pridobivanja rudnin, brez poseganja v strožje in/ali posebne določbe te direktive;

ker so pomožni objekti in postroji za površinsko in podzemno pridobivanje rudnin, ki niso bistvenega pomena za to dejavnost, kakor jo opredeljuje člen 2(a) te direktive, opredeljeni v Direktivi 89/654/EGS;

ker je Svet 3. novembra 1992 sprejel Direktivo 92/91/EGS o minimalnih zahtevah za izboljšanje varovanja zdravja in zagotavljanja varnosti delavcev v dejavnostih pridobivanja rudnin z vrtnjem (enajsta posebna direktiva v smislu člena 16(1) Direktive 89/391/EGS) ⁽⁶⁾;

ker ta direktiva neposredno prispeva k oblikovanju socialne razsežnosti notranjega trga,

⁽¹⁾ UL C 58, 5.3.1992, str. 3.

⁽²⁾ UL C 150, 15.6.1992, str. 128, in UL C 305, 23.11.1992.

⁽³⁾ UL C 169, 6.7.1992, str. 28.

⁽⁴⁾ UL L 393, 30.12.1989, str. 1.

⁽⁵⁾ UL L 183, 29.6.1989, str. 1.

⁽⁶⁾ UL L 348, 28.11.1992, str. 9.

▼B

SPREJEL TO DIREKTIVO:

ODDELEK I

SPLOŠNE DOLOČBE

*Člen 1***Predmet**

1. Ta direktiva, ki je dvanajsta posebna direktiva v smislu člena 16(1) Direktive 89/391/EGS, določa minimalne zahteve za izboljšanje varnosti in zdravja delavcev v dejavnostih površinskega in podzemnega pridobivanja rudnin, opredeljenih v členu 2(a).

2. Določbe Direktive 89/391/EGS se v celoti uporabljajo za področje iz odstavka 1, brez poseganja v strožje in/ali posebne določbe te direktive.

*Člen 2***Oprelitev pojmov**

V tej direktivi pomenijo:

- (a) *dejavnosti površinskega in podzemnega pridobivanja rudnin* vsako dejavnost, pri kateri se:
- površinsko ali podzemno pridobivajo, v ožjem pomenu besede, rudnine, in/ali
  - raziskuje zaradi pridobivanja rudnin, in/ali
  - pripravljajo pridobljene snovi za prodajo, pri čemer so izključene dejavnosti predelave pridobljenih snovi,
- razen za pridobivanje rudnin z vrtnanjem, kakor je opredeljeno v členu 2(a) Direktive 92/91/EGS;
- (b) *delovno mesto* pomeni celotno območje, na katerem so nameščene delovne postaje za neposredne ali pomožne dejavnosti ter objekti in postroji za površinsko ali podzemno pridobivanje rudnin, vključno z razbremenilnimi deponijami in drugimi odlagališči ter bivalnimi prostori, kjer so zagotovljeni, do katerih imajo delavci dostop pri opravljanju svojega dela.

ODDELEK II

OBVEZNOSTI DELODAJALCEV

*Člen 3***Splošne obveznosti**

1. Za zagotavljanje varnosti in varovanje zdravja delavcev sprejme delodajalec potrebne ukrepe, ki zagotavljajo:

- (a) tako načrtovanje, izvedbo, opremljenost, obratovanje in delovanje ter vzdrževanje delovnih mest, ki omogočajo delavcem opravljanje dodeljenega dela, ne da bi to ogrožalo njihovo varnost in/ali zdravje ali varnost in/ali zdravje drugih delavcev;
- (b) obratovanje delovnih mest pod nadzorom odgovorne osebe, kadar so na njih prisotni delavci;
- (c) da posebno nevarna dela zaupajo le za to pristojnim zaposlenim, ki jih opravijo skladno z danimi navodili;

▼B

- (d) da so vsa varnostna navodila razumljiva vsem delavcem, ki so jim namenjena;
- (e) da je na razpolago primerna oprema za prvo pomoč;
- (f) da se redno izvaja vse potrebno usposabljanje glede varnosti pri delu.

2. Delodajalec poskrbi za pripravo in sprotno vodenje dokumenta v zvezi z varnostjo in zdravjem pri delu, v nadaljevanju besedila imenovanega „dokument o varnosti in zdravju“, ki vključuje ustrezne zahteve iz členov 6, 9, in 10 Direktive 89/391/EGS.

Iz dokumenta o varnosti in zdravju je razvidno zlasti, da:

- je določeno in ocenjeno tveganje, ki so mu delavci izpostavljeni na delovnih mestih,
- so sprejeti ustrezni ukrepi, ki zagotavljajo doseganje ciljev te direktive,
- so ureditev, uporaba, vzdrževanje delovnih mest in opreme varni.

Dokument o varnosti in zdravju mora biti pripravljen pred začetkom dela, in če se delovno mesto zelo spremeni, razširi ali preoblikuje, ga je treba popraviti.

3. Kadar na enem delovnem mestu delajo delavci iz različnih podjetij, je vsak delodajalec odgovoren za vse zadeve, ki sodijo v njegovo pristojnost.

Delodajalec, ki je po nacionalni zakonodaji in/ali praksi odgovoren za delovno mesto, usklajuje izvajanje vseh ukrepov glede varnosti in zdravja delavcev ter v dokumentu o varnosti in zdravju določi cilje tega usklajevanja ter ukrepe in postopke za njegovo izvajanje.

Usklajevanje ne vpliva na odgovornost posameznega delodajalca, kakor jo opredeljuje Direktiva 89/391/EGS.

4. Delodajalec o vsaki resni in/ali smrtni nezgodi pri delu in o primerih resne nevarnosti čimprej obvesti pristojne organe.

*Člen 4***Varstvo pred požarom, eksplozijo in zdravju škodljivim ozračjem**

Glede na naravo delovnega postopka mora delodajalec sprejeti varnostne in druge ukrepe za:

- preprečevanje, odkrivanje in gašenje začetnih in že razširjenih požarov in eksplozij, ter
- preprečitev nastanka eksplozivnega in/ali zdravju škodljivega ozračja.

*Člen 5***Izhodi v sili in oprema za reševanje**

Delodajalec mora preskrbeti in vzdrževati primerna sredstva za umik in reševanje, s katerimi zagotovi delavcem ob nevarnosti pravočasen in varen umik z delovnega mesta.

*Člen 6***Komunikacijski, opozorilni in alarmni sistemi**

Delodajalec sprejme nujne ukrepe za vzpostavitev potrebnih opozorilnih in drugih komunikacijskih sistemov, ki omogočajo takojšnjo pomoč, umik in začetek reševanja, če so potrebni.

▼B*Člen 7***Obveščanje delavcev**

1. Brez vpliva na določbe člena 10 Direktive 89/391/EGS, morajo biti delavci in/ali njihovi predstavniki obveščeni o vseh ukrepih glede varnosti in zdravja na delovnih mestih, še posebno pa o tistih, ki se nanašajo na izvajanje členov 3 do 6.
2. Obveščanje mora biti tako, da ga delavci, ki jim je namenjeno, razumejo.

*Člen 8***Zdravstveni nadzor**

1. V skladu z nacionalno zakonodajo in/ali prakso je treba sprejeti ukrepe za zagotovitev zdravstvenega nadzora, ki ustreza varnostnemu in zdravstvenemu tveganju, s katerim se delavci srečujejo pri delu.
2. Z ukrepi iz odstavka 1 mora biti vsakemu delavcu zagotovljena pravica do zdravstvenega nadzora ali pregleda pred razporeditvijo na delovne naloge, povezane z dejavnostjo iz člena 2, in nato v rednih časovnih presledkih.
3. Zdravstveni nadzor se lahko opravlja v okviru nacionalnega zdravstvenega sistema.

*Člen 9***Posvetovanje z delavci in njihovo sodelovanje**

Posvetovanje z delavci in/ali njihovimi predstavniki ter njihovo sodelovanje v zadevah iz te direktive poteka skladno s členom 11 Direktive 89/391/EGS.

*Člen 10***Minimalne zahteve za varnost in zdravje**

1. Delovna mesta, ki se prvič uporabijo po datumu uveljavitve te direktive, navedenem v členu 13(1), morajo izpolnjevati minimalne zahteve za varnost in zdravje pri delu, opredeljene v Prilogi.
2. Delovna mesta, ki so se uporabljala že pred datumom uveljavitve te direktive, navedenem v členu 13(1), morajo izpolniti minimalne zahteve za varnost in zdravje pri delu, opredeljene v Prilogi, čim prej in najpozneje devet let po tem datumu.
3. Pri spremembah delovnih mest, njihovi razširitvi in/ali adaptaciji, ki se opravi po datumu uveljavitve te direktive, navedenem v členu 13(1), mora delodajalec sprejeti potrebne ukrepe, s katerimi zagotovi, da so spremembe, razširitve in/ali prilagoditve skladne z ustreznimi minimalnimi zahtevami iz Priloge.

ODDELEK III

DRUGE DOLOČBE*Člen 11***Prilagoditve Prilogi**

Zgolj tehnične prilagoditve Prilogi, usklajene s:

- sprejetjem direktive na področju tehnične uskladitve in standardizacije za dejavnost površinskega in podzemnega pridobivanja rudnin, in/ali

▼B

— tehničnim napredkom, spremembami mednarodnih pravilnikov ali specifikacij in novimi spoznanji, ki zadevajo površinsko ali podzemno pridobivanje rudnin,

se sprejmejo v skladu s postopkom iz člena 17 Direktive 89/391/EGS.

*Člen 12***Pridobivanje rudnin z bagri**

Države članice imajo pravico, da te direktive ne uporabijo za pridobivanje rudnin z bagri, če zagotovijo varnost delavcev pri takem delu v skladu s splošnimi načeli varnosti in zdravja delavcev iz te direktive, ob upoštevanju posebnega tveganja pri pridobivanju rudnin z bagri.

*Člen 13***Končne določbe**

1. Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, najpozneje v štiriindvajsetih mesecih po njenem sprejetju. O tem takoj obvestijo Komisijo.
2. Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi.
3. Države članice predložijo Komisiji besedila predpisov nacionalne zakonodaje, ki so jih sprejele ali jih sprejmejo na področju, urejenem s to direktivo.

▼M1

_____

▼B*Člen 14*

Ta direktiva je namenjena državam članicam.

PRILOGA

MINIMALNE ZAHTEVE ZA VARNOST IN ZDRAVJE IZ ČLENA 10 TE DIREKTIVE

Uvodna opomba

Obveznosti iz te priloge veljajo vedno, kadar to zahtevajo značilnosti delovnega mesta, dejavnost, okoliščine ali posebno tveganje.

DEL A

SKUPNE MINIMALNE ZAHTEVE, KI SE NANAŠAJO NA POVRŠINSKO IN PODZEMNO PRIDOBIVANJE RUDNIN TER NA POMOŽNE OBJEKTE IN POSTROJE NA POVRŠJU

1. **Nadzor in organizacija dela**

1.1 *Organizacija delovnega mesta*

1.1.1 Delovna mesta morajo biti organizirana tako, da zagotavljajo ustrezno varovanje pred nevarnostjo. Biti morajo urejena, vse nevarne snovi ali ostanke je treba odstraniti ali nadzorovati, tako da ne ogrožajo zdravja in varnosti delavcev.

1.1.2 Delovne postaje morajo biti načrtovane in izvedene skladno z ergonomskimi načeli in ob upoštevanju zahteve, da delavci sledijo delovnim postopkom, ki potekajo na njihovih delovnih postajah.

1.1.3 Če na delovni postaji dela le en delavec, je treba zagotoviti ustrezen nadzor ali komunikacijska sredstva.

1.2 *Odgovorna oseba*

Odgovorna oseba, ki jo imenuje delodajalec in ima po nacionalni zakonodaji in/ali praksi strokovno znanje in sposobnosti za opravljanje te dolžnosti, mora stalno skrbeti za vsako delovno mesto, ko so na njem delavci.

Delodajalec lahko osebno prevzame odgovornost za delovno mesto, kakor je opredeljena v prvem pododstavku, če ima za to zahtevano strokovno znanje in usposobljenost po nacionalni zakonodaji in/ali praksi.

1.3 *Nadzor*

Za zagotovitev varnosti in zdravja delavcev pri vseh opravilih je potreben nadzor, opravljen z osebo, ki ima po notranji zakonodaji in/ali praksi potrebno strokovno znanje in sposobnosti ter jo imenuje delodajalec ali je imenovana v njegovem imenu in za njegov račun.

Če tako zahteva dokument o varnosti in zdravju, mora nadzornik obiskati zasedene delovne postaje najmanj enkrat v vsaki izmeni.

Delodajalec lahko osebno opravi nadzor iz prvega in drugega pododstavka, če ima skladno z nacionalno zakonodajo in/ali prakso za to ustrezno strokovno znanje in sposobnosti.

1.4 *Strokovno usposobljeni delavci*

Na vsakem delovnem mestu, kjer delavci delajo, mora biti zadosti delavcev, ki imajo zahtevano strokovno znanje, izkušnje in so usposobljeni za opravljanje dodeljenih nalog.

1.5 *Obveščanje, navodila in usposabljanje*

Delavci morajo dobiti potrebne informacije in navodila, vključiti jih je treba v usposabljanje in ponovno usposabljanje, s čimer se zagotovita njihovo zdravje in varnost.

▼ B

Delodajalec mora zagotoviti, da delavci dobijo razumljiva navodila, tako da ne ogrožajo lastne varnosti in zdravja ter varnosti in zdravja drugih delavcev.

1.6 *Pisna navodila*

Za vsako delovno mesto je treba pripraviti pisna navodila, v katerih so navedena pravila, ki jih je za zagotavljanje varnosti in zdravja delavcev treba spoštovati. Vsebovati morajo tudi navodila za varno uporabo opreme.

Vključevati morajo informacije o uporabi reševalne opreme in ukrepe, ki jih je treba na delovnem mestu ali v njegovi bližini izvesti ob nevarnosti.

1.7 *Varni delovni postopki*

Na vsakem delovnem mestu in pri vsakem opravilu je treba uporabljati varne delovne postopke.

1.8 *Delovna dovoljenja*

Če to zahteva dokument o varnosti in zdravju, je treba uvesti sistem delovnih dovoljenj za opravljanje nevarnih in tistih običajnih del, ki zaradi vzajemnega delovanja z drugimi aktivnostmi lahko povzročijo resno nevarnost.

Delovno dovoljenje izda odgovorna oseba, preden se delo začne, v njem morajo biti navedeni pogoji, ki jih je treba izpolniti, in varnostni ukrepi pred in med opravljenim delom ter po njem.

1.9 *Stalno preverjanje ukrepov za varnost in zdravje*

Delodajalec mora zagotoviti stalno preverjanje ukrepov za zagotavljanje varnosti in varovanje zdravja delavcev, vključno s sistemom vodenja področja varnosti in zdravja, glede skladnosti s to direktivo.

2. Strojna in električna oprema ter instalacije2.1 *Splošno*

Pri izboru, montaži, prevzemu, obratovanju in vzdrževanju strojne in električne opreme je treba upoštevati varnost in zdravje delavcev ter druga določila te direktive in direktiv 89/392/EGS ⁽¹⁾ in 89/655/EGS ⁽²⁾.

Če je nameščena na območju, kjer je ali bi lahko bila nevarnost požara ali eksplozije zaradi vžiga plina, hlapov ali hlapljive tekočine, mora biti oprema primerna za rabo v takem okolju.

Če je potrebno, mora imeti oprema primerne varnostne naprave in vgrajene varovalne mehanizme.

2.2 *Posebne določbe*

Strojne naprave in instalacije morajo imeti primerno trdnost, brez očitnih pomanjkljivosti, ustrezati morajo namenu uporabe.

Električna oprema in instalacije morajo biti dovolj velike in močne, ustrezati morajo namenu uporabe.

Strojne in električne naprave ter instalacije morajo biti nameščene in zaščitene tako, da preprečujejo nevarnost.

⁽¹⁾ UL L 183, 29.6.1989, str. 9. Direktiva, spremenjena z Direktivo 91/368/EGS (UL L 198, 22.7.1991, str. 16).

⁽²⁾ UL L 393, 30.12.1989, str. 13.

▼ B**3. Vzdrževanje****3.1 Splošno vzdrževanje**

Treba je pripraviti primeren načrt za sistematično pregledovanje, vzdrževanje in, če je potrebno, preizkušanje strojnih in električnih naprav ter instalacij.

Vzdrževanje, pregledovanje in preizkušanje katerega koli dela instalacije in opreme sme opraviti le pristojna oseba.

Treba je voditi dokumentacijo o pregledih in preizkusih ter jo hraniti na primeren način.

3.2 Vzdrževanje varnostne opreme

Ustrezno varnostno opremo je treba vzdrževati tako, da je vedno pripravljena za uporabo in da dobro deluje.

Pri vzdrževanju je treba upoštevati delovne postopke.

4. Zaščita pred tveganjem eksplozije, škodljivega ozračja in požara**4.1 Splošno****4.1.1** Treba je sprejeti ukrepe za ocenjevanje prisotnosti škodljivih in/ali potencialno eksplozivnih snovi v okolju in poskrbeti za merjenje njihove koncentracije.

Če to zahteva dokument o varnosti in zdravju, je treba zagotoviti naprave za samodejno in neprekinjeno merjenje koncentracije plinov na določenih mestih, samodejne alarmne naprave in naprave za samodejno prekinitev dovoda energije do električnih instalacij in motorjev z notranjim izgorevanjem.

Če so nameščene naprave za samodejno merjenje, je treba izmerjene vrednosti zabeležiti in zapise hraniti, kakor določa dokument o varnosti in zdravju.

4.1.2 Kajenje je prepovedano na območjih, kjer je nevarnost nastanka eksplozije ali požara.

Prepovedana je uporaba kakršnega koli odprtega ognja in opravljanje kakršnega koli dela, ki bi lahko povzročilo nevarnost vžiga, razen če so izvedeni primerni preventivni varnostni ukrepi za preprečitev nastanka požara ali eksplozije.

4.2 Zaščita pred tveganjem eksplozije**4.2.1** Izvesti je treba vse potrebne ukrepe za preprečitev nastanka eksplozivnega ozračja.**4.2.2** Na območjih, kjer obstaja tveganje eksplozije, je treba izvesti vse potrebne ukrepe za preprečitev vžiga eksplozivnega ozračja.**4.2.3** Treba je pripraviti načrt za preprečevanje eksplozij, v katerem so natančno opisani oprema in obvezni ukrepi.**4.3 Varovanje pred škodljivim ozračjem****4.3.1** Če se v ozračju kopičijo ali bi se lahko kopičile škodljive snovi, je treba sprejeti ustrezne ukrepe za zagotovitev:

- (a) njihove zajezitve pri izvoru; ali
- (b) njihovega odvajanja pri izvoru ali odstranjevanja; ali
- (c) razpršitve kopičenja takih snovi;

tako, da delavci niso izpostavljeni tveganju.

Sistem mora omogočati disperzijo teh škodljivih snovi tako, da delavci niso izpostavljeni tveganju.

▼B

- 4.3.2 Ne glede na Direktivo 89/656/EGS ⁽¹⁾ mora biti na območjih, kjer bi delavci lahko bili izpostavljeni zdravju škodljivemu ozračju, na voljo ustrezna in zadostna oprema za dihanje in oživljanje.

V takih primerih mora biti na delovnem mestu zadosti delavcev, usposobljenih za uporabo takšne opreme.

Opremo je treba primerno shraniti in vzdrževati.

- 4.3.3 Če so ali bi lahko bili v ozračju prisotni strupeni plini, je treba pripraviti varnostni načrt, v katerem so podrobno opisani razpoložljiva varovalna oprema in preventivni ukrepi.

4.4 *Zaščita pred nevarnostjo požara*

- 4.4.1 Ob načrtovanju, izvedbi, opremljanju, prevzemu, obratovanju ali vzdrževanju delovnih mest je treba sprejeti ustrezne ukrepe za preprečevanje nastanka in širjenja požarov iz virov, opredeljenih v dokumentu o varnosti in zdravju.

Poskrbeti je treba za hitro in učinkovito gašenje.

- 4.4.2 Delovna mesta morajo biti opremljena s primerno gasilno opremo ter, če je potrebno, s požarnimi detektorji in alarmnimi sistemi.

- 4.4.3 Neavtomatska gasilna oprema mora biti na lahko dostopnem mestu, preprosta za uporabo in, če je potrebno, zaščitena pred poškodbami.

- 4.4.4 V požarnem načrtu, ki se hrani na delovišču, morajo biti podrobno navedeni varnostni ukrepi na podlagi členov 3, 4, 5 in 6 te direktive za varovanje, odkrivanje in gašenje začetnih in že razširjenih požarov.

- 4.4.5 Gasilna oprema mora biti označena z znaki, skladno z nacionalnimi predpisi, o prenosu Direktive 92/58/EGS ⁽²⁾ v zakonodajo.

Take znake je treba namestiti na primerno mesto, narejeni morajo biti iz trajnega materiala.

5. **Razstrelivo in sredstva za vžig razstreliva**

Delovne postopke pri skladiščenju, transportu in uporabi razstreliva in vžigalnih sredstev smejo opravljati le pravilno pooblašcene in pristojne osebe.

Takšne delovne postopke je treba organizirati in opraviti tako, da delavci niso izpostavljeni tveganju.

6. **Prometne poti**

- 6.1 Dostop do delovnih mest mora biti varen, ob nevarnosti mora omogočati hiter in varen umik.

- 6.2 Izračuni, dimenzije in postavitve prometnih poti, vključno s stopnišči, pritrjenimi lestvami, nakladališči in klančinami, morajo omogočati lahek, varen in primeren dostop pešcem ali vozilom tako, da niso ogroženi delavci, ki delajo v bližini teh prometnih poti.

- 6.3 Dimenzije poti, ki jih uporabljajo pešci in/ali vozila za prevoz blaga, morajo ustrezati številu možnih uporabnikov in vrsti del.

Če prometne poti uporabljajo tudi prevozna sredstva, je treba pešcem zagotoviti zadosten varnostni pas.

- 6.4 Zadostna razdalja mora biti tudi med prometnimi potmi za vozila in vrati, izhodi, prehodi za pešce, hodniki in stopnišči.

- 6.5 Prometne in dostopne poti morajo biti zaradi varnosti delavcev jasno označene.

- 6.6 Če vozila ali stroji vstopajo na delovno mesto, je treba sprejeti ustrezno prometno ureditev.

⁽¹⁾ UL L 393, 30.12.1989, str. 18.

⁽²⁾ UL L 245, 26.8.1992, str. 23.

▼B

- 7. Delovna mesta na prostem**
- 7.1 Delovne postaje, prometne poti in druga območja ali objekti in postroji na prostem, ki jih uporabljajo ali na katerih se zadržujejo delavci med delom, morajo biti organizirani tako, da se lahko pešci in vozila varno gibajo.
- 7.2 Če dnevna svetloba ne zadošča, je treba delovna mesta na prostem primerno osvetljevati z umetno razsvetljavo.
- 7.3 Ko so delavci zaposleni na delovnih postajah na prostem, morajo biti te, kolikor se da, opremljene tako, da:
- (a) so delavci zavarovani pred neugodnimi vremenskimi razmerami in, če je potrebno, pred padajočimi predmeti;
  - (b) delavci niso izpostavljeni škodljivim ravnem hrupu niti škodljivim zunanjim vplivom, npr. plinom, hlapom ali prahu;
  - (c) delavci ob nevarnosti lahko hitro zapustijo delovno postajo ali jim je mogoče hitro pomagati;
  - (d) delavci ne morejo pasti ali spodrsniti.
- 8. Nevarna območja**
- 8.1 Nevarna območja je treba jasno označiti.
- 8.2 Če so na delovnih mestih nevarna območja, na katerih je zaradi narave dela tveganje, vključno s tveganjem padca delavca ali predmeta, morajo biti kar najbolj opremljena z napravami, ki nepooblaščenim delavcem preprečujejo vstop na tako območje.
- 8.3 Treba je sprejeti ustrezne ukrepe za varovanje tistih delavcev, ki smejo vstopiti na taka območja.
- 9. Poti in izhodi v sili**
- 9.1 Ob nevarnosti je treba delavcem omogočiti, da hitro in kar najbolj varno zapustijo vse delovne postaje.
- 9.2 Poti in izhodi v sili morajo biti prosti in morajo po najkrajši možni poti voditi na prosto ali na varno območje, varno zbirno ali varno evakuacijsko mesto.
- 9.3 Število, razporeditev in velikost poti in izhodov v sili je odvisno od uporabe, opreme in velikosti delovnih mest ter največjega števila ljudi, ki so lahko prisotni.
- 9.4 Vrata izhodov v sili se morajo odpirati navzven.
- Izhodi v sili ne smejo biti zaklenjeni ali pritrjeni tako, da jih oseba, ki tak izhod potrebuje v sili, ne more zlahka in hitro odpreti.
- 9.5 Izhodi v sili ne smejo biti zaklenjeni.
- Na poteh in izhodih v sili ter prometnih poteh in vratih, ki vodijo do njih, ne sme biti nobenih ovir, tako da jih je mogoče v vsakem trenutku neovirano uporabiti.
- 9.6 Poti in izhodi v sili, ki zahtevajo osvetlitev, morajo imeti varnostno razsvetljavo v sili primerne jakosti, ki se uporabi, če razsvetljava odpove.
- 9.7 Posamezne poti in izhodi v sili morajo biti označeni z znaki skladno z nacionalnimi predpisi, ki se nanašajo na Direktivo 92/58/EGS.
- 10. Sredstva za evakuacijo in izhod v sili**
- 10.1 Delavce je treba usposobiti za primerno ravnanje v sili.
- 10.2 Reševalno opremo, pripravljeno za uporabo, je treba hraniti na ustrezno postavljenih in lahko dostopnih mestih, označena mora biti z znaki, skladnimi z nacionalnimi predpisi o prenosu Direktive 92/58/EGS v zakonodajo.

▼B**11. Urjenje s področja varnosti**

Na vseh delovnih mestih, na katerih so običajno prisotni delavci, je treba redno izvajati urjenje s področja varnosti.

Glavni namen takega urjenja je usposabljanje in preverjanje pripravljenosti delavcev, ki so ob izrednih dogodkih odgovorni za posebne naloge glede uporabe, rokovanja ali delovanja opreme za izredne razmere.

Po potrebi je treba za pravilno uporabo, rokovanje ali delovanje take opreme usposobiti tudi delavce.

12. Oprema za prvo pomoč

12.1 Primerna oprema za prvo pomoč mora biti na razpolago povsod, kjer to zahtevajo delovne razmere.

Opremo je treba označiti z ustreznimi znaki in postaviti na lahko dostopno mesto.

12.2 Zagotoviti je treba eno ali več sob za prvo pomoč, če je to potrebno zaradi velikosti rudniškega kompleksa, vrste dejavnosti, ki se izvaja, in pogostosti poškodb pri delu.

V teh sobah morajo biti obešena jasna navodila za prvo pomoč ob poškodbi.

12.3 Sobe za prvo pomoč morajo biti opremljene z najpomembnejšimi pripomočki in opremo za prvo pomoč, dostop z nosili mora biti lahek.

Dostop do njih mora biti označen skladno z nacionalnimi predpisi o prenosu Direktive 92/58/EGS v zakonodajo.

12.4 Poleg tega mora biti oprema za prvo pomoč na razpolago povsod, kjer je to potrebno zaradi delovnih razmer.

Taka oprema mora biti primerno označena in lahko dostopna.

12.5 Za uporabo razpoložljive opreme za prvo pomoč je treba usposobiti zadosti delavcev.

13. Naravna in umetna razsvetljava

13.1 Vsako delovno mesto mora imeti na celotnem območju tako razsvetljava, ki omogoča osvetlitev, zadostno za zagotavljanje zdravja in varnosti oseb na delovnem mestu.

13.2 Delovna mesta morajo biti kar najbolj osvetljena z naravno svetlobo in, ob upoštevanju klimatskih razmer, opremljena z umetno razsvetljava, ki varuje zdravje in zagotavlja varnost delavcev.

13.3 Instalacija za razsvetljava mora biti v prostorih z delovnimi mesti in na hodnikih položena tako, da zaradi vrste razsvetljave delavci niso izpostavljeni tveganju poškodbe pri delu.

13.4 Delovna mesta, na katerih so delavci ob izpadu umetne razsvetljave izpostavljeni tveganju, morajo biti opremljena z zasilno razsvetljava primerne jakosti.

Če tega ni mogoče zagotoviti, morajo imeti delavci osebne svetilke.

14. Sanitarije**14.1 Garderobe in omarice**

14.1.1 Delavcem, ki morajo nositi posebne delovne obleke in tistim, ki se iz zdravstvenih ali moralnih razlogov ne morejo preoblačiti v drugih prostorih, je treba zagotoviti primerne garderobe.

Garderobe morajo biti lahko dostopne, dovolj prostorne, opremljene morajo biti s sedeži.

14.1.2 Garderobe morajo biti dovolj velike in tako opremljene, da imajo delavci možnost med delovnim časom zakleniti svojo obleko.

▼ B

Če okoliščine to zahtevajo (npr. škodljive snovi, vlaga, umazanija), morajo biti omarice za delovno obleko ločene od omaric za običajno obleko.

Poskrbeti je treba za možnost sušenja mokrih oblek.

- 14.1.3 Poskrbeti je treba za ločene garderobe za moške in ženske ali zagotoviti, da jih ne uporabljajo istočasno.
- 14.1.4 Če po pododstavku 14.1.1 garderobe niso potrebne, je treba vsakemu delavcu/delavki zagotoviti prostor za shranjevanje njegove/njene obleke.

14.2 *Prhe in umivalniki*

- 14.2.1 Zagotoviti je treba ustrezne in primerne prhe, če so zaradi narave dela ali zdravstvenih razlogov potrebne.

Prhe za moške in ženske morajo biti ločene ali pa je treba poskrbeti, da jih ne uporabljajo istočasno.

- 14.2.2 Prostori s prhami morajo biti dovolj veliki, da se delavci v primernih higienskih razmerah lahko neovirano umivajo.

Prhe morajo imeti toplo in hladno vodo.

- 14.2.3 Če po pododstavku 14.2.1 prhe niso potrebne, je treba v bližini delovnih postaj in v garderobah namestiti primerne in ustrezne umivalnike s hladno in toplo vodo.

Taki umivalniki morajo biti ločeni za moške in ženske ali pa je treba poskrbeti, da jih uporabljajo ločeno, če je to potrebno zaradi dostojnosti.

14.3 *Stranišča in umivalniki*

V bližini delovnih postaj, prostorov za počitek, garderob in prostorov, v katerih so prhe ali umivalniki, je treba zagotoviti ločene prostore z zadosti stranišč in umivalnikov.

Poskrbeti je treba za ločena stranišča za moške in ženske oziroma za njihovo ločeno uporabo.

Pri dejavnosti podzemnega pridobivanja rudnin so taki prostori lahko na površju.

15. **Razbremenilne deponije in druga odlagališča**

Razbremenilne deponije, jalovišča in druga odlagališča, pa tudi usedalne bazene je treba načrtovati, zgraditi, upravljati in vzdrževati tako, da je zagotovljena njihova stabilnost ter varnost in zdravje delavcev.

16. **Pomožni objekti na površju (dodatna posebna določila)**

16.1 *Stabilnost in trdnost*

Delovna mesta je treba načrtovati, konstruirati, zgraditi, upravljati, nadzorovati in vzdrževati tako, da kljubujejo pričakovanim naravnim silam.

Njihova konstrukcija in trdnost morata ustrezati namenu uporabe.

16.2 *Tla, stene, stropi in strehe prostorov*

- 16.2.1 Tla na delovnih mestih ne smejo imeti nevarnih izboklin, lukenj ali naklonov, biti morajo trdna, trpežna in ne smejo drseti.

Delovna mesta z delovnimi postajami morajo biti primerno toplotno izolirana, pri tem je treba upoštevati vrsto dela, ki se tam opravlja, in telesno aktivnost delavcev.

- 16.2.2 Površina tal, sten in stropov v prostorih mora omogočati čiščenje ali prenavljanje, ki zagotavlja primerno higijensko raven.

▼B

- 16.2.3 Prozorne ali prosojne stene, predvsem steklene predelne stene, v prostorih ali v bližini delovnih mest in prometnih poti morajo biti jasno označene in narejene iz varnega materiala ali pa jih je treba od takih prostorov ali prometnih poti ločiti tako, da delavci ne pridejo v stik z njimi ali se ne poškodujejo, če se stene razbijejo.
- 16.2.4 Dostop na strehe, narejene iz materiala, ki ni dovolj trden, je dovoljen le v primeru, če je zagotovljena oprema za varno opravljanje dela.
- 16.3 *Velikost in prostornina prostorov - neovirano gibanje na delovni postaji*
- 16.3.1 Delovni prostori morajo biti dovolj veliki, visoki in imeti ustrezno prostornino, ki delavcem omogoča opravljanje dela brez tveganja za njihovo varnost, zdravje ali dobro počutje.
- 16.3.2 Velikost nezasedene površine na delovni postaji mora delavcem zagotavljati dovolj prostora za gibanje in varno opravljanje dela.
- 16.4 *Okna in svetlobni jaški*
- 16.4.1 Okna, svetlobni jaški in prezračevalne naprave, ki jih je mogoče odpirati, regulirati ali zavarovati, morajo biti oblikovani tako, da omogočajo, da se to opravi varno.
- Ne smejo biti nameščeni tako, da predstavljajo nevarnost za delavce, če so odprti.
- 16.4.2 Čiščenje oken in svetlobnih jaškov ne sme povzročati tveganja.
- 16.5 *Vrata in izhodi*
- 16.5.1 Postavitev, število in velikost vrat in izhodov ter material, iz katerega so narejeni, so odvisni od narave in uporabe prostorov ali področij.
- 16.5.2 Prozorna vrata je treba v višini oči primerno označiti.
- 16.5.3 Nihajna vrata in izhodi morajo biti prozorni ali imeti prozorna okenca.
- 16.5.4 Če prozorni ali prosojni deli vrat in izhodov niso narejeni iz varnega materiala in če obstaja nevarnost, da bi se delavci poškodovali, če se vrata ali izhodi razbijejo, mora biti površina zaščitena pred zlomom.
- 16.5.5 Na drsnih vratih morajo biti varnostne naprave, ki preprečujejo, da bi se snela in nepričakovano padla.
- 16.5.6 Vrata in izhodi, ki se odpirajo navzgor, morajo imeti mehanizem, ki preprečuje, da bi se nepričakovano zaprli.
- 16.5.7 Vrata ob poteh v sili morajo biti primerno označena.
- V vsakem trenutku morajo omogočati odpiranje z notranje strani brez posebne pomoči.
- Omogočeno mora biti, da se vrata odpirajo tudi takrat, ko so na delovnih mestih delavci.
- 16.5.8 Vrata za pešce morajo biti v neposredni bližini vseh izhodov, ki so namenjeni predvsem motornim vozilom, razen če pešci lahko varno stopajo skoznja; taka vrata je treba jasno označiti, na njih ne sme biti ovir.
- 16.5.9 Mehanska vrata in izhodi morajo delovati tako, da delavci niso izpostavljeni tveganju poškodb.
- Na lahko dostopnem in vidnem mestu morajo imeti napravo za zaustavitev v sili, narejeni morajo biti tako, da ob izpadu energije omogočajo ročno odpiranje, če se ne odprejo samodejno.
- 16.6 *Prezračevanje delovnih mest v zaprtih prostorih*
- 16.6.1 Poskrbeti je treba, da je na delovnih mestih v zaprtih prostorih dovolj svežega zraka, pri tem je treba upoštevati delovne postopke in telesni napor delavcev.
- Če se uporablja umetno prezračevanje, ga je treba vzdrževati tako, da dobro deluje.

▼ B

Sistem krmilja mora javiti vsako napako v delovanju, če je to potrebno zaradi zdravja delavcev.

- 16.6.2 Klimatizacija ali mehansko prezračevanje mora, če se uporablja, delovati tako, da delavci niso izpostavljeni prepihu, ki povzroča neugodje.

Nemudoma je treba odstraniti vse odpadke ali umazanijo, ki bi lahko neposredno ogrozila zdravje delavcev zaradi onesnaženja ozračja.

16.7 *Temperatura v prostorih*

- 16.7.1 Med delovnim časom mora biti temperatura v prostorih, kjer so delovne postaje, primerna za ljudi, pri čemer je treba upoštevati delovne postopke in telesni napor delavcev.

- 16.7.2 Temperatura v prostorih za počitek, sobah za dežurstvo, sanitarijah, menzah in sobah za prvo pomoč mora ustrezati namenu teh prostorov.

- 16.7.3 Okna, svetlobni jaški in steklene predelne stene morajo preprečevati neprijetne učinke sončne svetlobe, pri čemer je treba upoštevati naravo dela in delovnega mesta.

16.8 *Prostori za počitek*

- 16.8.1 Če varovanje zdravja ali zagotavljanje varnosti delavcev, predvsem zaradi vrste dejavnosti, ki se opravlja, to zahteva ali če je prisotnih več kakor določeno število zaposlenih, je treba delavcem zagotoviti lahko dostopen prostor za počitek.

Ta določba ne velja za delavce, ki delajo v pisarnah ali podobnih delovnih prostorih, kjer se med odmori lahko enakovredno sprostijo.

- 16.8.2 Prostori za počitek morajo biti dovolj veliki in opremljeni z zadostnim številom miz in stolov z naslonjali, ki ustreza številu delavcev.

- 16.8.3 Nekadilci morajo biti v prostorih za počitek ustrezno zavarovani pred neugodjem, ki ga povzroča tobačni dim.

- 16.8.4 Če so med delovnim časom redne in pogoste prekinitve ter prostora za počitek ni, je treba delavcem priskrbeti druge prostore, v katerih se lahko zadržujejo med takimi prekinitvami, če je to potrebno zaradi njihove varnosti ali zdravja.

Nekadilce je treba primerno zavarovati pred neugodjem, ki ga povzroča tobačni dim.

17. **Noseče ženske in doječe matere**

Nosečim ženskam in doječim materam je treba omogočiti, da se uležejo in počivajo v primernem okolju.

18. **Invalidi**

Če je potrebno, je treba pri ureditvi delovnih mest upoštevati delavce invalide.

Ta določba se nanaša predvsem na vrata, hodnike, stopnišča, prhe, umivalnike, stranišča in delovne postaje, ki jih uporabljajo ali na katerih delajo invalidi.

DEL B

POSEBNE MINIMALNE ZAHTEVE ZA DEJAVNOSTI POVRŠINSKEGA PRIDOBIVANJA RUDNIN

1. **Splošno**

- 1.1 Ne da bi to vplivalo na člen 3(2), mora delodajalec, ki je po nacionalni zakonodaji in/ali praksi odgovoren za delovno mesto, na katero se nanaša del B, zagotoviti, da je iz dokumenta o varnosti in zdravju razvidno, da je sprejel vse potrebne ukrepe za zagotovitev varnosti in zdravja delavcev v običajnih in izrednih okoliščinah.

▼B

- 1.2 Dokument o varnosti in zdravju je treba redno ažurirati, na delovnem mestu mora biti na razpolago inšpekciji.
- Delo je treba opravljati skladno z dokumentom o varnosti in zdravju.
2. **Obratovanje**
- 2.1 Delo je treba načrtovati tako, da upošteva elemente iz dokumenta o varnosti in zdravju, ki se nanašajo na tveganje podora ali zdrsa zemlje.
- Zato morata, kot preventivni ukrep, višina in naklon razbremenilnih deponij in delovnih etaž v dnevnih kopih ustrezati vrsti in trdnosti kritine ter načinu dela.
- 2.2 Etažne terase in transportne poti morajo biti dovolj stabilne za stroje in naprave, ki se uporabljajo na njih.
- Zgraditi in vzdrževati jih je treba tako, da se stroji in naprave po njih varno premikajo.
- 2.3 Pred začetkom ali ponovnim začetkom dela je treba preveriti, ali na delovnih etažah nad območjem, kjer bo delo potekalo, ali na transportnih poteh ni zrahljane zemlje ali skal.
- Po potrebi je treba opraviti obrtkavanje kritine.
- 2.4 Dnevnih kopov in odlagališč se ne sme obdelovati tako, da bi povzročili njihovo nestabilnost.

DEL C

POSEBNE MINIMALNE ZAHTEVE ZA DEJAVNOSTI PODZEMNEGA PRIDOBIVANJA RUDNIN

1. **Splošno**
- 1.1 Ne da bi to vplivalo na člen 3(2), mora delodajalec, ki je po nacionalni zakonodaji in/ali praksi odgovoren za delovno mesto iz dela C, zagotoviti, da je iz dokumenta o varnosti in zdravju razvidno, da je sprejel vse potrebne ukrepe za zagotavljanje varnosti in zdravja delavcev v običajnih in izrednih okoliščinah.
- 1.2 Dokument o varnosti in zdravju je treba redno ažurirati, na delovišču mora biti na razpolago inšpekciji.
- Delo je treba opravljati skladno z dokumentom o varnosti in zdravju pri delu.
2. **Načrti podzemnih delovišč**
- 2.1 Pripraviti je treba načrte podzemnih delovišč, ki so narisani v jasno čitljivem merilu.
- Poleg cest in črpališč morajo prikazovati tudi znane značilnosti, ki bi lahko vplivale na delo in varnost.
- Načrti morajo biti dostopni, hraniti jih je treba toliko časa, kolikor je potrebno zaradi varnosti.
- 2.2 Načrte podzemnih delovišč je treba periodično ažurirati, biti morajo na razpolago na delovnem mestu.
3. **Izhodi**
- Vsa podzemna delovišča morajo imeti dostop do površja prek najmanj dveh ločenih izhodov, ki sta trdno zgrajena in delavcem, ki delajo pod zemljo, ves čas dostopna.
- Če je za dostop do izhodov potreben znaten telesni napor, morajo biti opremljeni z mehanskimi vitli ali napravami za prevažanje ljudi.

▼ B**4. Delovišča**

Delovišča, na katerih se opravlja podzemno delo, morajo biti zgrajena, morajo obratovati ter biti opremljena in vzdrževana tako, da so delavci pri delu in gibanju izpostavljeni kar najmanjšemu možnemu tveganju.

Ceste morajo biti označene tako, da delavcem pomagajo pri gibanju po delovišču.

5. Prevoz

5.1 Naprave za transport morajo biti vgrajene, morajo delovati in biti vzdrževane tako, da zagotavljajo varnost in zdravje voznikov, uporabnikov in drugih oseb v bližini.

5.2 Mehanični vitli in naprave za prevoz ljudi morajo biti pravilno nameščeni, uporabljati jih je treba skladno s pisnimi navodili.

6. Podpore in stabilnost terena

Čimprej po izkopavanju je treba namestiti podpore, razen če to, zaradi stabilnosti terena, za varnost delavcev ni potrebno. Podpore je treba namestiti skladno z načrti in pisnimi navodili.

Stabilnost terena na deloviščih, do katerih imajo delavci dostop, je treba redno pregledovati, podpore pa ustrezno vzdrževati.

7. Prezračevanje

7.1 Vsa podzemna delovišča, do katerih je dovoljen dostop, je treba ustrezno prezračevati.

Z neprestanim zračenjem je treba, ob upoštevanju zadostne varnostne meje, zagotavljati:

- zdravo ozračje,
- ozračje, v katerem sta tveganje eksplozije in vdihovanja prahu pod nadzorom,
- ozračje, ki omogoča primerne razmere za opravljanje dela, ob upoštevanju delovnih postopkov in telesnih naporov delavcev.

7.2 Če zahtev iz pododstavka 7.1 ni mogoče izpolniti z naravnim prezračevanjem, je treba namestiti glavno prezračevanje z enim ali več mehanskimi ventilatorji.

Poskrbeti je treba za zagotovitev zanesljivega in neprestanega prezračevanja.

Delovanje glavnih ventilatorjev je treba neprestano spremljati in nadzorovati, samodejni alarm mora opozoriti na nepredvideni zastoj.

7.3 Parametre prezračevanja je treba občasno izmeriti in zabeležiti.

Pripraviti je treba načrt prezračevanja, ki mora biti na razpolago na delovnem mestu in mora vsebovati ustrezne podatke o prezračevalnem sistemu. Občasno ga je treba ažurirati.

8. Rudniki, ki jih ogroža plin

8.1 Šteje se, da je podzemno delovišče zaplinjeno, če je verjetnost, da se jamski eksplozivni plin pojavlja v taki količini, da ni mogoče izključiti tveganja nastanka eksplozivnega okolja.

8.2 Treba je zagotoviti glavno prezračevanje z enim ali več mehanskimi ventilatorji.

8.3 Pri napredovanju delovišča je treba upoštevati emisije jamskega eksplozivnega plina.

Treba je poskrbeti, da se kar najbolj odstrani tveganje, ki ga povzroča jamski eksplozivni plin.

▼ B

- 8.4 Pomožno prezračevanje je treba omejiti na delo pri razvoju in reševanju ter na mesta, ki so neposredno povezana z glavnim prezračevalnim tokom.
- Delovišča, kjer poteka pridobivanje, se smejo prezračevati s pomožnimi sistemi le, če so zagotovljeni ustrezni dodatni ukrepi za zagotavljanje varnosti in zdravja delavcev.
- 8.5 Merjenje parametrov prezračevanja iz točke 7.3 je treba dopolniti z določanjem prisotnosti jamskega eksplozivnega plina.
- Če tako določa dokument o varnosti in zdravju, je treba neprestano spremljati in nadzorovati tudi raven jamskega eksplozivnega plina v povratnih zračnih poteh z delovišč, kjer za pridobivanje rude uporabljajo mehanizacijo, in na začetnih točkah slepih delovišč, na katerih uporabljajo mehanizacijo.
- 8.6 Lahko se uporablja le razstrelivo in vžigalna sredstva, namenjena uporabi v zaplinjenih rudnikih.
- 8.7 Določbe pododstavka 4.1.2 dela A se nadomestijo na naslednji način:
- Kajenje, nošenje tobaka za kajenje in vsakega drugega predmeta, ki se lahko uporabi za netenje ognja, je prepovedano.
  - Plamensko rezanje, varjenje in druga podobna dela se smejo opravljati le v izjemnih okoliščinah, zanje pa veljajo posebni ukrepi za zagotavljanje varnosti in zdravja delavcev.
9. **Rudniki z vnetljivim prahom**
- 9.1 Šteje se, da so v premogovnikih emisije vnetljivega prahu, razen če je iz dokumenta o varnosti in zdravju razvidno, da nobeno ležišče, na katerem se dela, ne vsebuje prahu, ki bi lahko povzročil eksplozijo.
- 9.2 V rudnikih, v katerih se nabira vnetljiv prah, se prav tako uporabljajo določbe pododstavkov 8.6 in 8.7 iz dela C.
- 9.3 Treba je poskrbeti za zmanjšanje odlaganja vnetljivega prahu in za njegovo odstranjevanje, nevtralizacijo ali vezavo.
- 9.4 Z namestitvijo sistema eksplozijskih pregrad je treba omejiti širjenje vnetljivega prahu in/ali eksplozij jamskega plina, ki lahko povzroči nadaljnje eksplozije vnetljivega prahu.
- Mesta postavitve takih eksplozijskih pregrad je treba označiti v dokumentu, ki se občasno ažurira in mora biti na razpolago na delovnem mestu.
10. **Izbruhi plina, vdor kamenja in vode**
- 10.1 Za območja, na katerih lahko izbruhne plin, ne glede na to ali povzroči padanje rudnin ali kamenja ter vdore kamenja ali vode, je treba pripraviti in izvajati operativni načrt, ki kar najbolj zagotavlja varen sistem dela in varovanja delavcev.
- 10.2 Treba je ukreniti vse potrebno za določitev nevarnih območij, varovanje delavcev na deloviščih, ki so blizu ali prečkajo taka območja, in nadzorovati tveganje.
11. **Požari, vžigi in vročina**
- 11.1 Poskrbeti je treba za preprečevanje in, če je potrebno, za zgodnje odkrivanje samovžiga.
- 11.2 Na podzemna delovišča se sme vnašati le najnujnejša potrebna količina vnetljivega materiala.
- 11.3 Če se uporabi hidravličnih tekočin (tekočine za prenos hidrostatične in/ali hidrokinetične mehanske energije) ne da izogniti, je treba kar najbolj uporabljati težko vnetljive tekočine, s čimer se prepreči tveganje požara in njegove širitve.
- Hidravlične tekočine morajo ustrezati specifikacijam in testnim pogojem glede odpornosti proti ognju in higienskih meril.

▼B

Če se uporabljajo hidravlične tekočine, ki ne ustrezajo specifikacijam, pogojem in merilom iz drugega pododstavka, je treba sprejeti dodatne preventivne ukrepe, ki preprečijo povečano tveganje požara in njegovega širjenja.

12. Varnostni ukrepi za umik delavcev

Če je potrebno, morajo biti delavci za varen umik oskrbljeni z dihalnimi napravami za samoreševanje, ki jih morajo imeti v svoji bližini ves čas.

Delavce je treba za uporabo teh naprav usposobiti.

Te naprave je treba hraniti na delovišču in jih je treba redno pregledovati, da se zagotovi njihovo dobro delovanje.

13. Razsvetljava

Določbe odstavka 13 dela A se nadomestijo z naslednjim:

- Delavci morajo imeti primerne osebne svetilke.
- Za varovanje zdravja in zagotavljanje varnosti delavcev morajo biti delovna mesta kar najbolj opremljena s primerno umetno razsvetljavo.
- Napeljava za razsvetljavo mora biti nameščena tako, da vrsta razsvetljave ne povzroča tveganja poškodbe delavcev.

14. Sezname delavcev, ki delajo pod zemljo

Vedno je treba natančno vedeti, kdo je pod zemljo.

15. Reševalna služba

Za zagotovitev ustrezne, hitre in učinkovite akcije ob večji nesreči, je treba vzpostaviti primerno reševalno službo.

Reševalna služba mora, da lahko deluje na katerem koli podzemnem delovišču, kjer se koplje ali raziskuje teren, imeti dovolj usposobljenih reševalcev in ustrezno reševalno opremo.